

Aenmbanj, Sauyungj Caeuq Gou

村庄、绍永和我

□ Lij Yozyez sij Cibseiq hoiz 李约热 著 十四 译

Lij miz, gou gaxgonq gangj gvaq, seizneix, gou yawj gijmaz cungj swnhda, boux vunzhung ndeu, de genjaeu gij saedcej lawz cungj youzcaih de, Sauyungj guh cienzsui baenz nanz lo, ndawsim de senq couh doekdingh lo, gou bae gienq de, couh dangq yungh gyaecgaeq bae bungq rinhung. Seizneix gou mizdi simcit, mizdi simhaw. Gou mboujcaengz sijsaeq naemj ndei, lwedmeg couh lumj faj fwngz hung ndeu, nyaenj dawz saihoz Suimingz, hawj de diemheiq mbouj gvaqdaej. Gou hix dwg yienghneix, gou hix miz lwnyez, danghnaeuz lwnyez gou mbouj ndaej lumj vunz cingqciengz baenzneix gwndaenj, gou haengjdingh hix lumj Suimingz nei, ngoenzngoenz cungj sup heiqnit, diemheiq gaenjdwt. Neix caen dwg gienh saeh yaek aeumingh ndeu, mbouj dwg eu fwen mbouj dawzdih, mbouj dwg yiengh buet mbouj ndei yawj baenxneix genjdanh.

Hoeng gou hix dwg bouxvunz nyinhcaen ndeu, gou roxnyinh gou yaek caeuq Sauyungj gangj gaxgonq, gou aeu bae liujgaij Sauyungj gonq, caen aeu bae gienq de, aeu liujgaij de gonq, mbouj dandan dwg de, lij aeu liujgaij aen mbanj neix. Aen mbanj iq daj gyaе yawj lumj diegsien, daj gaenh yawj uq, luenh, ca neix, aeu mizdi doxgaiq geiq youq ndaw uk gou bae cijndaej, doenghgiy doxgaiq neix, aiq ndaej doiqfouq Sauyungj bw. Lijmiz, gou cungj mbouj ndaej lumj bouxvunzrog nei, caeuq Sauyungj gangjgoj ba. Cungj wnggai caeuq de gangj vah ndawsim ba. Gangj daengz caeuq de gangj vah ndawsim, gou youh mizdi mbouj cingznyiенh lo.

Gou bekbek aenmbaq Suimingz, naeuz, mwngz cuengqsim ba, gou rox baenzlawz dazyinx de.

Suimingz yinx aen rug daxbaenh de byaij okdaej haenx, gangj gawq vahdoj ndeu. Cunhcujiyin fanhoiz, naeuz, Sauyungj couh youq aen rug haenx ninz, mwngz seizneix couh bae caeuq de gangjgangj ba.

Gou mbouj siengj seizneix couh bae. Gou naeuz, seizneix sien mbouj bae gauxca de, liujgaij saehcingz gonq, naemj ndei yaek baenzlawz gangj le, caiq cienmonz ra seiz daej raen de. Gou naeuz, Suimingz mwngz gaej yousim lai. Ndawsim gou naemj, bouxvunz ngamqngamq yungh caxiq heh gengoenh haenx, gyawj duenh neix mbouj heh baez daihngeih law.

Sauyungj mbouj miz saeh law, mwngz wnggai bae guhhong couh bae guhhong, gij veiswngh ndawmbanj noix mbouj ndaej mwngz bw. Gou naeuz. Gou seizneix caen mbouj rox yaek caeuq Sauyungj gangj gijmaz vah.

Cujiyin youq bangxhenz hix bang gangjvah, naeuz miz Lij cujsiz youq, mwngz couh cuengqsim ba.

Suimingz saetmuengh dwk ngaekngaek gyaeuj. Gou giemdang fucjsiz aen hezvei ndeu, mwh

还有，我前面说过，眼下，我看什么都顺眼，一个成年人，他选择什么样的生活是他自己的自由，绍永弄传销弄了这么久，内心早就板结，我去劝他，相当于鸡蛋碰石头。这个时候我有点冷漠，有点虚无。我没有细想，血缘是一只巨手，扼住清洁员瑞明的喉咙，让他喘不过气来。我也一样，我也有孩子，如果我的孩子不像正常人那样生活，我肯定也会跟瑞明一样，天天倒吸凉气，呼吸紧张。这真的是一件要命的事情，不是唱歌走调，不是跑步姿势不正确那么简单。

但是我又是个认真的人，我觉得我要跟绍永谈话之前，我得先好好地了解一下绍永，真要去劝他，先要了解他，不光他，还要了解这个村庄。这个远看像仙境，近看脏、乱、差的小村，得有一些让我记得住的东西，这些东西，没准能对付得了绍永。还有，我总不能像个局外人似的跟他聊吧。总得跟他掏心掏肺吧。说到掏心掏肺，我又非常地抵触。

我拍拍瑞明的肩膀，说，你放心吧，我会好好开导他。

瑞明指着他才走出来的那个房间，说了句土话。村主任翻译，说，绍永就在这个房间睡大觉，你不要现在去跟他聊？

我不愿意现在就去。我说，先不要去打扰他，先了解情况，想好怎么说，再专门找时间来见他。我说，瑞明你不要太担心。我心里想，一个刚刚拿刀片割手腕的人，短期内是不会再割第二次的。

绍永不会有事的，你该干活就去干活，村里面的卫生少不得你去做。我说。我现在确实不知道能跟绍永说些什么。

主任也在一边附和，说有李主席在你就放心吧。

瑞明失望地点头。

我兼任一个协会的副主席，送我到村里的单位领导洪大炮为了让村里人重视我，故意把我叫成李主席。我一下车他就回城了，生怕我反悔，他一分钟都不肯多待，捡了一个大便宜似的火速离开。刚见面。村主任说，来了李主席，脱贫有希望。我看得出他跟里有客套的成分。他并不相信我能做些什么。

我们又聊了一会儿收成、天气。瑞明的心思在儿子身上，不管聊什么他都往儿子身上扯，主任以为瑞明过多谈论自己的儿子我会不耐烦，就像刚进门他俩谈论绍永的事，没有原话翻译给我听那样，叽里咕噜，把我晾在一边。从他俩的语气和手势，我猜得出他俩一个在恳求，一个在推脱。主任原本是希望我今天就把这事接过来解决掉，没想到我慢热，他也只好推脱。最后他代表我跟瑞明告别。我们离开瑞明的家，瑞明没有送我们，我们还没转身，他又一头扎进儿子的房间。

这是一个什么样的村庄呢？

主任说，除非死了人，要不然吃多大的苦都不会说出来，几乎家家户户都如此。

主任跟我介绍，在村里，有时候是白天，有时候是晚上，办丧事的鞭炮声突然就响起来，那是谁家“有事”了，在这之前，这个家庭发生什么事情，知道的人并不多。平日里，各家各户万事不求人，不到最后一刻，决不轻易人前示弱。

从主任的介绍中我得出这样的印象：

这个村庄的生老病死过于波澜不惊。

这个村庄，有点深沉，也有点麻木。

我喜欢这样的小村。这样的小村，挺对我“胃口”的。前面说了，我懒得跟人“说话”，很少轻易跟人掏心窝，哪怕是最好的事。不管是好的事，还是不好的事，都自己一个人扛。因为我觉得好事别人不会轻易羡慕你，不好的事也没有人帮得上忙。所谓的分享，不是炫耀就是诉苦，在我眼里都是自取其辱。

洪大炮派我来这个地方算是派对人了，我来到这里，真像是回到了家。

主任跟我讲几个“有事”的典型事例，其中事最大的，就是十几年前村里的一起群体中毒事件。

(4)

danhvei lingjdauj Hungz Daihbauq soengq gou daej ndawmbanj, vih hawj vunzmbanj yawjnaek gou, daegdaengq heuh gou guh Lij cujsiz. Gou baez roengz ci de couh dauqbae ndawsingz lo, lumj lau gou mbouj nyinh nei, faen cung ndeu cungj mboujhaengj lai youq, lumj gip ndaej huqcienh nei, vaiqvit byaij deuz. Ngamq raen naj, cunhcujiyin couh naeuz, Lij cujsiz daeuj le, duetgungz couh miz maqmuengh lo. Gou yawj ndaej ok, ndaw lwgda de miz gij cingzfaenh guhhek. De lij mbouj saenq gou guh ndaej gijmaz cingzcik okdaej.

Raeuz youh lwnh soucingz、dienheiq yaep ndeu. Aensim Suimingz youq gwnz ndang daeglwg de, mboujguenj gangj daengz gijmaz, de cungj lwnh daengz gwnz ndang daeglwg de bae. Cujiyin laihnaeuz Suimingz gangj daeglwg bonjfaenh daiq lai le, gou aiq rox mbouj naihfanz, couh lumj ngamq haeujaeuj seiz, song boux de gangj lwnh gij saeh Sauyungj nei, gili gulu, mbouj fanhoiz gij vah songde gangj haenx hawj gou nyi, gag langh gou youq gizhaenx. Yawj gij vah caeuq vadfwngz gyoengqde, gou cai ndaej ok, songde boux ndeu cingq gouz, boux ndeu cingq doi. Cujiyin bonjlaiz dwg maqmuengh gou ngoenzneix couh gajgez ndei gienh saeh neix, siengj mbouj daengz gou ndat ndaej menh, de cijndei doi lo. Doeklaeng de daibyauj gou caeuq Suimingz doxbiek. Raeuz ok ranz Suimingz seiz, Suimingz mbouj soengq raeuz okdaej, raeuz lijcaengz cienq ndang, de couh ndonj haej ndaw rug daeglwg de bae lo.

Neix dwg aen mbanj yiengh lawz ne?

Cujiyin naeuz, cawz dai vunz le, mboujnex gwn geijlai haemzhoj gyoengq vunzmbanj cungj mbouj gangj okdaej, ca mbouj geijlai ranzranz cungj dwg yienghneix.

Cujiyin naeuz gou nyi, youq ndawmbanj, mizseiz dwg doengxngoenz, mizseiz dwg doengxhaemh, sing bauq guh begsah sawqmwh yiengj bibi baba, haenx dwg ranzlawz “miz saeh” lo, youq neix gaxgonq, aen ranz neix ok gijmaz saeh, mbouj miz geijlai vunz rox. Bingzseiz, gak ranz gak hoh fanh saeh mbouj gouz vunz, mbouj daengz mwh ceiq doeklaeng, haengjdingh mbouj youq dangqna j vunz angj giz nyieg bonjfaenh.

Dingq cujiyin gaisau cingzgvang le, gou miz gij yaenqsiengq baenzneix:

Aen mbanj neix doiq seng laux bingh dai damhdingh raixcaix.

Aen mbanj neix, mizdi caemrwg, hix mizdi mazmwnh.

Gou haengjheiq aen mbanj iq yienghneix. Aen mbanj iq yienghneix, hab “bak” gou dangqmaz. Baihgonq naeuz gvaq lo, gou mboujhaengj caeuq vunz “gangj vah”, gig noix caeuq vunz gangj gij vah ndawsim, couhcinj dwg baengzyoux ceiqndei. Mboujguenj dwg saehndei, lijdwg saehrwix, cungj dwg bonjfaenh gag rap. Aenvih gou roxnyinh, saehndei bouxwnq mbouj yungzheih hozhaenz mwngz, saehrwi hix mbouj miz vunz bang ndaej mwngz. Sojgangj caezcaemh yiengjsouh, mbouj dwg anginaj couh dwg geqhaemz, youq ndaw lwgda gou cungj dwg gag rox najnyaenq.

Hungz Daihbauq baij gou daeuj gizneix suenq dwg baij deng vunz lo, gou daeujdaengz gizneix, caen lumj dauqma ranz nei.

Cujiyin naeuz gou nyi geij aen saehlaeh daegbied “miz saeh”, ndawde aen ceiq hung, couh dwg gienh saeh cib geij bi gaxgonq gyoengqvunz ndawmbanj caez dengdoeg haenx.

(4)